

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

проректор ЗВО з наукової роботи

проф. Олег ВЛАСЕНКО

підписано КЕП

“26” травня 2023 р.

**Профілактика сезонних захворювань та захворювань, які регулюються
міжнародними медико-соціальними правилами**

(назва навчальної дисципліни)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)
Спеціальності 229 Громадське здоров'я
(код і найменування спеціальності)
мова навчання українська, англійська**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова, відділ аспірантури, докторантури

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

д.мед.н, проф. Сергета І.В.,
д.біол.н., проф. Родінкова В.В.,
к.мед.н., доц. Стоян Н.В.,
к.мед.н. Процюк Л.О.

РЕЦЕНЗЕНТИ: завідувач кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я
д.мед.н., професор Очеретько О.М.
доцент кафедри загальної гігієни та екології к.мед.н., Редчіц М.А.

Обговорено на засіданні кафедри загальної гігієни та екології Вінницького національного
медичного університету ім. М.І. Пирогова та рекомендовано до затвердження на центральній
методичній раді / науковій комісії

“ 09 ” травня 2023 року, протокол № 10

Схвалено на центральній методичній раді / науковій комісії та рекомендовано до
затвердження вченою радою “ 10 ” травня 2023 року, протокол № 5

Затверджено вченою радою Вінницького національного медичного університету
ім. М.І. Пирогова

“25” травня 2023 року, протокол № 8

Учений секретар Вченої ради ВНМУ доцент ЗВО Дмитро ГРЕБЕНІЮК

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Профілактика сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами” складена відповідно до Освітньо-наукової програми Вінницького національного медичного університету імені М.І.Пирогова

на третьому (освітньо-науковому рівні)

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності

229 «Громадське здоров'я»,

(код і найменування спеціальності)

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Програма є частиною освітньої програми підготовки докторів філософії в рамках професійної спеціалізації, і розрахована на 1,5 кредитів, які засвоюються протягом 1 року.

Статус навчальної дисципліни: вибіркова

Предметом вивчення даного курсу є вивчення закономірності впливу сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами на організм людини та громадське здоров'я та здоров'я населення та його окремих груп з метою обґрунтування гігієнічних нормативів, санітарних норм і правил та профілактичних заходів, реалізація яких забезпечує оптимальні умови для життєдіяльності, збереження та зміцнення здоров'я та попередження захворювань.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни “Профілактика сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами” здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на II рівні вищої освіти, а також дисциплін: історія філософії, як методологічна основа розвитку науки та цивілізації, англійська мова у науково-медичному спілкуванні, медична етика та деонтологія, Культура мови лікаря: термінологічний аспект, публікаційна активність та наукометричні бази даних, біоетичні та медико-правові основи наукових досліджень, з якими інтегрується програма. У свою чергу, навчальна дисципліна “Профілактика сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами” формує засади поглибленого вивчення аспірантом наступних дисциплін: соціальна медицина та організація охорони здоров'я, громадське здоров'я, медична біологія, нормальна анатомія, гістологія, нормальна фізіологія, патологічна фізіологія, патологічна анатомія, токсикологія, внутрішні хвороби, алергологія, інфекційні захворювання, мікробіологія, екологія й інтегрується з цими дисциплінами.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** навчальної дисципліни “Профілактика сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами,” як навчальної дисципліни в системі медичних знань є розвиток у лікаря гігієнічного мислення, отримання навичок оцінки факторів навколишнього середовища та епідемічний процес при різних групах інфекційних захворювань, які призводять до розвитку сезонних захворювань та захворювань,

які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами, оцінити їх негативний вплив на організм людини, та одержання знань і умінь про наслідки їх негативного впливу на здоров'я людини, поняття біобезпеки як стану захищеності популяції від біологічних загроз, а також розробки профілактичних заходів запобігання виникненню цих захворювань та негативних зрушень у стані здоров'я людини. Разом з тим основна мета предмету як медичної науки – збереження та зміцнення здоров'я людини, шляхом запобігання сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами.

1.2. До основних завдань навчальної дисципліни слід віднести:

- вивчення природних факторів навколишнього середовища і соціальних умов, що спричиняють розвиток сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами та їх вплив на здоров'я людини;
- вивчення закономірностей впливу факторів і умов навколишнього середовища на організм людини та суспільне здоров'я;
- наукове обґрунтування і розробка гігієнічних нормативів, санітарних норм і правил, профілактичних заходів, що сприяють максимальному запобіганню, усуненню або обмеженню до безпечних рівнів несприятливих впливів;
- запровадження у практику роботи закладів та установ охорони здоров'я гігієнічних рекомендацій, санітарних норм і правил, що розроблені та науково-обґрунтовані, перевірка їх ефективності та удосконалення.
- прогнозування санітарної ситуації на ближню та віддалену перспективу.
- визначати прогноз, проводити первинну та вторинну профілактику при алергічних захворюваннях та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами.

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері громадського здоров'я, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК3. Здатність розв'язувати комплексні проблеми громадського здоров'я на основ системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК4. Здатність генерувати нові ідеї.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (К):

СК1. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері громадського здоров'я та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з громадського здоров'я та суміжних галузей.

СК2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів у сфері громадського здоров'я.

СК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері громадського здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК 4. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері громадського здоров'я та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.

СК 5. Здатність формулювати висновки, розробляти прогнози та аналізувати вплив різних детермінант

на здоров'я населення, визначати потреби різних груп населення щодо збереження здоров'я, базуючись на інформації отриманій за результатами епідеміологічного аналізу, моніторингу стану довкілля та діяльності системи громадського здоров'я.

СК6. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

Результати навчання

Програмні результати навчання (РН):

РН1 Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері громадського здоров'я і на межі галузей знань, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН4 Формулювати і перевіряти гіпотези: використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу проблем громадського здоров'я, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів.

РН6 Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти, які дають можливість створити нове цілісне знання та професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми громадського здоров'я, а також програмні документи (стратегії, пріоритетні напрями, програми, концепції), з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів, міжнародного досвіду, правового і ресурсного забезпечення.

РН8 Моделювати і прогнозувати розвиток епідеміологічного процесу, стану здоров'я населення, тенденції розвитку сфери громадського здоров'я, її управлінської, експертної та іншої діяльності.

РН9 Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері громадського здоров'я, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін

Очікувані результати навчання з дисципліни:

1. Здобувач вищої освіти здатен показати здібність визначати етіологічні та патогенетичні фактори в розвитку різних алергологічних захворювань.

2. Пояснити зміст принципів доказової медицини у прийнятті діагностичних рішень та профілактичних заходів при алергологічних захворюваннях.

3. Здобувач вищої освіти здатний продемонструвати здібність діагностувати та спроможність формувати групи ризику хворих з різною алергічною патологією.

4. Здатен виявляти основні варіанти перебігу та ускладнення алергологічних захворювань викликаних компонентами біоаерозолі.

5. Здобувач вищої освіти здатний класифікувати основні групи сезонних алергенів довкілля (алергени дерев, злаків, бур'янів, грибів), їх морфологічні особливості.

6. Здобувач вищої освіти може назвати особливості географічного поширення, прояви, перехресні реакції між групами пилкових алергенів, пилкових та харчових алергенів.

7. Володіти сучасними можливостями діагностики та профілактики сезонних алергічних захворювань.

8. Продемонструвати здібність оцінки стану здоров'я пацієнтів та застосування відповідних рекомендацій по алергопрофілактиці.

9. Використовувати сучасні можливості діагностики та профілактики сезонних алергічних захворювань.

10. Здобувач вищої освіти може скласти алергопрогноз та володіти іншими e-health сервісами, володіти знаннями про сучасний стан та перспективи розвитку.

11. Володіти науковими основами особливо небезпечних захворювань та міжнародних медико-санітарних правил.

12. Здобувач вищої освіти здатен розпізнавати захворювання, будь-яку подію за участю яких завжди оцінюється як надзвичайна (холера, чума, геморагічна лихоманка Ебола, геморагічна лихоманка Марбург, лихоманка Ласса, лихоманка Західного Нілу), вміти оцінити перебіг, знати методи діагностики цих захворювань.

13. Вміє пояснити наукові основи та проблеми профілактики особливо небезпечних захворювань.

14. Здатний самостійно визначати захворювання, випадки виникнення яких можуть мати серйозний вплив на здоров'я населення (натуральна віспа, поліомієліт, високопатогенний пташиний грип, важкий гострий респираторний синдром).

15. Здобувач вищої освіти вміє здійснювати виявлення захворювання, випадки яких потенційно мають міжнародне значення (геморагічні лихоманки тощо), та COVID-19.

16. Володіє сучасними теоріями гігієнічної науки та теоретичними основами профілактичної медицини загалом.

17. Вміє застосувати нові методи проведення профілактичних заходів на сучасному етапі та профілактичних заходів, що сприяють максимальному використанню факторів навколишнього середовища, які позитивно впливають на організм, а також усуненню або обмеженню до безпечних рівнів несприятливих впливів, запровадження у практику роботи закладів та установ охорони здоров'я гігієнічних рекомендацій, санітарних норм і правил, що розроблені та науково-обґрунтовані, перевірки їх ефективності та удосконалення, прогнозування санітарної ситуації на ближню та віддалену перспективу.

2. Програма навчальної дисципліни

Дисципліна	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЕКТС	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Профілактика сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами	Модуль 1	45	1,5	8	22	15

Змістовий модуль

Тема 1. Особливості сезонних алергічних захворювань, викликаних компонентами біоаерозолів

Тема 2. Основні групи сезонних алергенів доквілля. Алергени дерев, їх групи, морфологічні особливості.

Тема 3. Основні групи сезонних алергенів доквілля. Алергени злаків, їх морфологічні особливості

Тема 4. Основні групи сезонних алергенів доквілля. Алергени бур'янів їх групи, особливості морфології та сезонності.

Тема 5. Основні групи сезонних алергенів доквілля. Алергени грибів, їх групи, особливості поширення та впливу на організм сенсibilізованих осіб.

Тема 6. Перехресна реактивність між групами пилових алергенів. Причини виникнення, методи діагностики, профілактика

Тема 7. Перехресна реактивність пилових та харчових алергенів. Причини виникнення, методи діагностики, профілактика.

Тема 8. Сучасні можливості діагностики та профілактики сезонних алергічних захворювань. Алергопрогноз та інші e-health сервіси, сучасний стан та перспективи розвитку

Тема 9. Підсумкове заняття з актуальних питань профілактики сезонних (алергічних, респираторних тощо) захворювань.

Тема. 10. Особливо небезпечні захворювання та Міжнародні медико-санітарні правила.

Проблеми профілактики.

Тема 11. Захворювання, будь-яка подія за участю яких завжди оцінюється як надзвичайна (холера, чума, геморагічна лихоманка Ебола, геморагічна лихоманка Марбург, лихоманка Ласса, лихоманка Західного Нілу): актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики.

Тема 12. Захворювання, випадки виникнення яких можуть мати серйозний вплив на здоров'я населення (натуральна віспа, поліомієліт, високопатогенний пташиний грип, важкий гострий респираторний синдром): актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики

Тема 13. Захворювання, випадки яких потенційно мають міжнародне значення (геморагічні лихоманки тощо), та COVID-19: актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики .

Тема 14. Підсумкове заняття з актуальних питань профілактики хвороб, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами

Тема 15. Залікове заняття з навчальної дисципліни “Профілактика сезонних (алергічних, респіраторних тощо) захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами”

3. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Всього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1.	Особливості сезонних алергічних захворювань, викликаних компонентами біоаерозолі. Чинники сезонних алергічних захворювань, їх типи, періодичність, її зміни у часі та фактори, що ці зміни обумовлюють.	5	2	1	2
2.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени дерев, їх групи, морфологічні особливості. Особливості географічного поширення, прояви, перехресні реакції, сучасні можливості діагностики та профілактика сезонних алергічних захворювань.	4	2	1	1
3.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени злаків, їх морфологічні особливості.	2	–	1	1
4.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени бур'янів їх групи, особливості морфології та сезонність.	2	–	1	1
5.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени грибів, їх групи, особливості поширення та впливу на організм сенсibilізованих осіб.	2	–	1	1
6.	Перехресна реактивність між групами пилових алергенів. Причини виникнення, методи діагностики, профілактика.	3	–	2	1
7.	Перехресна реактивність пилових та харчових алергенів. Причини виникнення, методи діагностики, профілактика	3	–	2	1
8.	Сучасні можливості діагностики та профілактики сезонних алергічних захворювань. Алергопрогноз та інші e-health сервіси, сучасний стан та перспективи розвитку.	3	–	2	1
9.	Підсумкове заняття з актуальних питань профілактики сезонних (алергічних, респіраторних тощо) захворювань.	1	–	1	–

10.	Особливо небезпечні захворювання та висококонтагіозні вірусні інфекції як глобальний виклик. Профілактика поширення особливо небезпечних інфекцій і міжнародні медико-санітарні правила. Міжнародні медико-санітарні правила.	6	2	2	2
11.	Захворювання, будь-яка подія за участю яких завжди оцінюється як надзвичайна (холера, чума, геморагічна лихоманка Ебола, геморагічна лихоманка Марбург, лихоманка Ласса, лихоманка Західного Нілу): актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики.	3	–	2	1
12.	Захворювання, випадки виникнення яких можуть мати серйозний вплив на здоров'я населення (натуральна віспа, поліомієліт, високопатогенний пташиний грип, важкий гострий респіраторний синдром): актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики.	3	–	2	1
13.	Захворювання, випадки яких потенційно мають міжнародне значення (геморагічні лихоманки тощо) та COVID-19: актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики . Протиепідемічні заходи в закладах охорони здоров'я. Захист персоналу під час роботи в вогнищі висококонтагіозних особливо небезпечних інфекційних захворювань. COVID-19 актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики.	6	2	2	2
14.	Підсумкове заняття з актуальних питань профілактики хвороб, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами.	1	–	1	–
15.	Залікове заняття з навчальної дисципліни “Профілактика сезонних (алергічних, респіраторних тощо) захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами”.	1	–	1	–
	Всього	45	8	22	15

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Особливості сезонних алергічних захворювань, викликаних компонентами біоаерозолі. Чинники сезонних алергічних захворювань, їх типи, періодичність, її зміни у часі та фактори, що ці зміни обумовлюють.	2
2.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени дерев, їх групи, морфологічні особливості. Особливості географічного поширення, прояви, перехресні реакції, сучасні можливості діагностики та профілактика сезонних алергічних захворювань.	2
3.	Особливо небезпечні захворювання та висококонтагіозні вірусні інфекції як глобальний виклик. Профілактика поширення особливо небезпечних інфекцій і міжнародні медико-санітарні правила. Міжнародні медико-санітарні правила.	2
4.	Захворювання, випадки яких потенційно мають міжнародне значення (геморагічні лихоманки тощо) та COVID-19: актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики . Протиепідемічні заходи в закладах охорони здоров'я. Захист персоналу під час роботи в вогнищі висококонтагіозних особливо небезпечних інфекційних захворювань. COVID-19 актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики.	2
	Всього:	8

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Особливості сезонних алергічних захворювань, викликаних компонентами біоаерозолі	1
2.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени дерев, їх групи, морфологічні особливості.	1
3.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени злаків, їх морфологічні особливості.	1
4.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени бур'янів їх групи, особливості морфології та сезонності.	1
5.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени грибів, їх групи, особливості поширення та впливу на організм сенсibilізованих осіб.	1
6.	Перехресна реактивність між групами пилоквих алергенів. Причини виникнення, методи діагностики, профілактика.	2
7.	Перехресна реактивність пилоквих та харчових алергенів. Причини виникнення, методи діагностики, профілактика.	2
8.	Сучасні можливості діагностики та профілактики сезонних алергічних захворювань. Алергопрогноз та інші e-health сервіси, сучасний стан та перспективи розвитку.	2
9.	Підсумкове заняття з актуальних питань профілактики сезонних (алергічних, респіраторних тощо) захворювань	1
10.	Особливо небезпечні захворювання та Міжнародні медико-санітарні правила. Проблеми профілактики.	2
11	Захворювання, будь-яка подія за участю яких завжди оцінюється як надзвичайна (холера, чума, геморагічна лихоманка Ебола, геморагічна лихоманка Марбург, лихоманка Ласса, лихоманка Західного Нілу): актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики	2
12	Захворювання, випадки виникнення яких можуть мати серйозний вплив на здоров'я населення (натуральна віспа, поліомієліт, високопатогенний пташиний грип, важкий гострий респіраторний синдром): актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики	2
13	Захворювання, випадки яких потенційно мають міжнародне значення (геморагічні лихоманки тощо), та COVID-19: актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики	2
14	Підсумкове заняття з актуальних питань профілактики хвороб, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами	1
15.	Залікове заняття з навчальної дисципліни “Профілактика сезонних (алергічних, респіраторних тощо) захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами”	1
	Всього	22

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Чинники сезонних алергічних захворювань, їх типи, періодичність, її зміни у часі та фактори, що ці зміни обумовлюють.	1
2.	Особливості сезонних алергічних захворювань, викликаних компонентами біоаерозолі	1
3.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени дерев, їх групи, морфологічні особливості.	1
4.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени злаків, їх морфологічні особливості. –	1
5.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени бур'янів їх групи, особливості морфології та сезонність.	1
6.	Основні групи сезонних алергенів довкілля. Алергени грибів, їх групи, особливості поширення та впливу на організм сенсibiliзованих осіб.	1
7.	Перехресна реактивність між групами пилових алергенів. Причини виникнення, методи діагностики, профілактика.	1
8.	Перехресна реактивність пилових та харчових алергенів. Причини виникнення, методи діагностики, профілактика.	1
9.	Сучасні можливості діагностики та профілактики сезонних алергічних захворювань. Алергопрогноз та інші e-health сервіси, сучасний стан та перспективи розвитку.	1
10.	Особливо небезпечні захворювання та Міжнародні медико-санітарні правила. Проблеми профілактики.	1
11.	Протиепідемічні заходи в закладах охорони здоров'я. Захист персоналу під час роботи в вогнищі висококонтагіозних особливо небезпечних інфекційних захворювань. COVID-19 актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики	1
12.	Особливо небезпечні захворювання та висококонтагіозні вірусні інфекції як глобальний виклик. Профілактика поширення особливо небезпечних інфекцій і міжнародні медико-санітарні правила.	1
13.	Захворювання, будь-яка подія за участю яких завжди оцінюється як надзвичайна (холера, чума, геморажічна лихоманка Ебола, геморажічна лихоманка Марбург, лихоманка Ласса, лихоманка Західного Нілу): актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики	1
14.	Захворювання, випадки виникнення яких можуть мати серйозний вплив на здоров'я населення (натуральна віспа, поліомієліт, високопатогенний пташиний грип, важкий гострий респираторний синдром): актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики	1
15.	Захворювання, випадки яких потенційно мають міжнародне значення (геморажічні лихоманки тощо), та COVID-19: актуальні проблеми діагностики, перебігу та профілактики	1
	Всього	15

7. Індивідуальні завдання: Проведення лабораторних, інструментальних та тестових наукових досліджень, написання рефератів, підготовка доповідей на засіданнях наукових конференцій, підготовка наукових статей, раціоналізаторських пропозицій, патентів, методичних рекомендацій, інформаційних листів, галузевих нововведень.

8. Завдання для самостійної роботи: Завдання для самостійної роботи регламентовані планом проведення самостійної роботи і передбачають самостійне оволодіння або засвоєння провідних методів досліджень відповідно до основних модулів навчальної дисципліни “Профілактика сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами”.

9. Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, організація дослідження, розповідь, ілюстрація, спостереження, лабораторно-дослідні роботи, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід.

10. Методи оцінювання (контролю): індивідуальний, усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне опитування і комбіноване.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання: диференційований залік аспіранта складається з суми поточного контролю та балів, отриманих за залікове заняття.

12. Форма поточного контролю успішності навчання: Оцінка з дисципліни “Профілактика сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами” визначається з урахуванням поточної навчальної діяльності аспіранта із відповідних тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли аспірант знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли аспірант знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться аспірантові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння аспіранта не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи аспірантів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять.

Критерії оцінювання

Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (200 балів) для дисциплін, що закінчуються заліком та Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (120 балів) для дисциплін, що закінчуються підсумковим модульним контролем (ПМК), прийнятих рішенням Вченої ради ВНМУ протокол №2 від 28.09.10.

Інструкція оцінювання іспитів та диференційних заліків згідно рішення Вченої Ради ВНМУ від 27.09.2012 р. (в основних положеннях з організації навчального процесу).

Навчальна дисципліна “Профілактика сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами” вивчається протягом 1 року і є одномодульною. Модульний підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення

модуля. До підсумкового контролю допускаються аспіранти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Форма проведення підсумкового контролю є стандартизованою і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Максимальна кількість балів підсумкового контролю дорівнює 80. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо аспірант набрав **не менше 50 балів**.

Оцінка за диференційований залік відповідає шкалі: оцінка «5» 80–71 бал, оцінка «4» – 70–61 бал, оцінка «3» 60–50 балів. Поточна успішність вираховується за весь курс вивчення дисципліни, середня оцінка переводиться у бали згідно 120–бальної шкали. Отримані бали відповідають фіксованій шкалі оцінок: : оцінка «5» 200–180 бал, оцінка «4» – 179–160 балів, оцінка «3» 159–122 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для диференційного заліку.
180–200	A	Відмінно
170–179,99	B	Добре
160–169,99	C	
141–159,99	D	Задовільно
122–140,99	E	
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення: тексти та конспекти лекцій, методичні розробки для аспірантів з практичних занять, методичні розробки для аспірантів із самостійної позааудиторної роботи, збірник тестових завдань; електронний банк тестових завдань, банк тестових завдань на паперових носіях, ситуаційні завдання, навчальне та лабораторне обладнання, технічні засоби навчання, набір демонстраційних препаратів, набір таблиць за всіма розділами гігієни та екології, комп'ютери та комп'ютеризовані початкові програми.

14. Рекомендована література.

Основна (базова)

1. Гігієна та екологія: Підручник / За ред. В. Г. Бардова. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 720 с.
2. Hygiene and ecology / V.G Bardov, V.F. Moskalenko, S.T. Omelchuk, O.P. Yavorovsky et al. – 2-nd edition, updated. – Vinnitsia: Nova Khyha, 2018. – 688 p.
3. Основи екології та профілактична медицина: підручник для медичних вищих навчальних закладів I–III рівня акредитації. Затверджено МОЗ України / Д.О.Ластков, І.В.Сергета О.В. Швидкий та ін. – К.: ВСВ “Медицина”, 2017. – 472 с.
4. Даценко І. І. Профілактична медицина. Загальна гігієна з основами екології: Підручник / І. І. Даценко, Р. Д. Габолич. – К.: Здоров'я, 2004. – 792 с.
5. Gray C. IgE-mediated Food Allergy overview / Friday morning allergy meeting, April 2012. –р. 24
6. Нікберг І. І. Гігієна з основами екології / І. І. Нікберг, І.В. Сергета, Л.І. Цимбалюк – К.: Здоров'я, 2001. – 504 с.
7. Наказ МОЗ України за № 488 від 17.07.2006 р. «Про заходи щодо профілактики і боротьби з птициним грипом та запобігання виникненню його пандемії».
8. Закон України від 24.02.94 р. № 4000-XII «Про забезпечення санітарного та

епідемічного благополуччя населення», остання редакція від 12.06.2011 р. Закон України від 06.04.2000 р. № 1645-III «Про захист населення від інфекційних хвороб», остання редакція від 11.06.2009 р.

9. Инфекции, регулируемые Международными медико-санитарными правилами: Учеб.-метод. пособие для студентов мед. вузов и врачей-интернов, врачей-инфекционистов, семейных врачей и врачей общей практики / В.Н. Козько, А.В. Бондаренко, Н.Ф. Меркулова и др. - Харьков: ХНМУ, 2013. – 136с.

10. Навчальний курс по роботі з пацієнтами з COVID-19// <http://nmuofficial.com/distanteducation/navchalnyy-kurs-po-roboti-z-patsiyentamy-z-covid-19/>

11. Чоп'як В., Потьомкіна Г., Гаврилюк А., Ліщук-Якимович Х., Головин Р., Толох О. Клінічна імунологія та алергологія (посібник для проведення практичних занять).-Львів.-Видавець Тетюк Т.В.- 2015.-207 с.

12. Chopyak V., Lishchuk-Yakymovych K., Hayevska V. Clinical immunology and allergology (The Textbook for the 5 th year Students)).-Lviv.-Publisher T.Tetiuk -2015.-256 s.

13. Наказ МОЗ України від 11.08.2014 за № 552 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил Дезінфекція, передстерилізаційне очищення та стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров'я».

14. Міжнародні медико-санітарні правила (2005 р.) / Всесвітня організація охорони здоров'я. – 2005. – <http://www.who.int/ru>.

15. Постанова МОЗ України № 16 від 12.05. 2003 р. “Про затвердження методичних вказівок “Організація та проведення первинних заходів при виявленні хворого (трупа) або підозрі на зараження карантинними інфекціями, контагіозними вірусними геморагічними гарячками та іншими небезпечними інфекційними хворобами неясної етіології”.

Допоміжна

1. Изучение влияния факторов окружающей среды на здоровье населения / Е. И. Гончарук, Ю. В. Вороненко, Н. И. Марценюк – К., 1989. –214 с.

2. Збірник тестових завдань до державних випробувань з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я / Москаленко В.Ф., Бардов В.Г., Яворовський О.П. та ін. // Вінниця: Нова книга, 2012. – 200 с.

3. Минх А. А. Методы гигиенических исследований – М.: Медицина, 1967. – 526 с.

4. Руководство к практическим занятиям по гигиене труда / Под ред. А. И. Шевченко.– К.: Медицина, Вища школа, 1986. – 326 с.

5. Минх А. А. Общая гигиена. - М.: Медицина, 1984. – 480 с.

6. Артамонова В. Г., Шаталов Н. П. Профессиональные болезни. - М.: Медицина, 1982. – 416 с.

7. Общая гигиена / Под ред. Г. И. Румянцева. - М.: Медицина, 1990. – 288 с.

8. Труд и здоровье медицинских работников / Под ред. В. К. Овчарова. - М.: Медицина, 1985. – 213 с.

9. Яфаев Р. Х., Зуева Л. П. Эпидемиология внутрибольничных инфекций. – Л.: Медицина, 1989. – 268 с.

10. Мізюк М. І. Гігієна : підручник для фарм. фак. вищих мед. навч. закладів / М. І. Мізюк ; рец.: І. В. Сергета, Б. Р. Бойчук. – К. : Здоров'я, 2002. – 288 с. : іл. – Бібліогр.: с. 266-269.

11. Основи екології : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Бардов [та ін.]; ред.: В. Г. Бардов, В. І. Федоренко. – Вінниця : Нова книга, 2013. – 424 с. : іл. – (Національний підручник). – Бібліогр.: с. 408-410.

12. Сергета І. В. Практичні навички з загальної гігієни : навчально-методичний посібник / І. В. Сергета. – Вінниця : ВДМУ, 1997. – 86 с.

13. Тестовий контроль з загальної гігієни та екології людини : навч. посіб. / І. В. Сергета [та ін.]; ред. І. В. Сергета, Л. І. Краснова. – Вінниця, 2005. – 154 с

14. Тестовые задания по общей гигиене и экологии человека : учебное пособие / И. В. Сергета, О. В. Яцына, Т. Т. Постоловская. – Винница : Арбат, 1998. – 74 с.

15. Тропические болезни: учебник / Под ред. Е.П. Шуваловой. 5-е изд. перераб. и доп. – СПб.:

«ЭЛБИСПб», 2004. — 704 с.

16. Наказ МОЗ України за № 795 від 02.11.2009 р. «Про порядок взаємодії лікувально-профілактичних закладів в умовах підвищеної захворюваності населення України на гострі респіраторні інфекції та пандемічний грип, викликаний вірусом (А Н1/Н1 Каліфорнія)».

17. Наказ МОЗ України за № 813 від 07.11.2009 р. «Про затвердження Алгоритму надання медичної допомоги хворим на пандемічний грип, викликаний вірусом (А Н1/Н1 Каліфорнія)». Наказ МОЗ України за № 922 від 04.12.2

18. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 762 від 02.04 2020 року (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 17 вересня 2020 року № 2116) «Протокол «надання медичної допомоги для лікування коронавірусної хвороби (COVID-19)»

19. NIAID Sponsored Expert Panel. Guidelines for the Diagnosis and Management of Food Allergy in the United States: Report of the NIAID-Sponsored Expert Panel .The Journal of Allergy and Clinical Immunology 2010; 126: S1-S58

20. Gray C, du Toit G. Food Allergy. In ALLSA Handbook of Practical Allergy Third Edition 2010

21. Leonard S. Food Allergy: What you need to know. Medscape Allergy and Clinical Immunology 15/11/2010

22. Jackson, William F. Food Allergy. International Life Sciences Institute Europe, Belgium 2003

15. Інформаційні ресурси

Сайт кафедри: <http://vnmu.edu.ua/кафедра-загальної-гігієни-та-екології><http://moz.gov.ua>

<http://mon.gov.ua>

<http://health.gov.ua/>

<http://www.ioh.org.ua/>

<http://iozdp.org.ua/>

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України - <http://www.president.gov.ua> 31

2. Верховна Рада України - <http://www.rada.gov.ua>

3. Кабінет Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

4. Міністерство освіти і науки України - <http://www.mon.gov.ua>

5. Міністерство охорони здоров'я України - <http://www.moz.gov.ua>

6. Державна служба України з надзвичайних ситуацій - <http://www.dsns.gov.ua>

7. Рада національної безпеки та оборони України <http://www.rnbo.gov.ua>

8. Всесвітня організація охорони здоров'я - <http://www.who.int>

9. Centers for diseases control and prevention - <http://www.cdc> тощо.